

Тлумачення КТМФЗ 22

Операції в іноземній валюті та сплачена авансом компенсація

Посилання

- Концептуальна основа фінансової звітності¹
- МСБО 8 «Основа для складання фінансової звітності»
- МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»

Загальна інформація

- 1 Пункт 21 МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» вимагає, щоб суб'єкт господарювання відображав в обліку операцію в іноземній валюті при первісному визнанні в його функціональній валюті, застосовуючи до суми в іноземній валюті курс обміну “спот” між функціональною валютою та іноземною валютою на дату операції (валютний курс). Пункт 22 МСБО 21 зазначає, що дата операції – це дата, на яку операція вперше кваліфікується для визнання відповідно до стандартів МСФЗ (Стандартів).
- 2 Коли суб'єкт господарювання платить або отримує компенсацію авансом в іноземній валюті, він, як правило, визнає немонетарний актив або немонетарне зобов'язання² до визнання відповідного активу, витрат або доходів. Відповідний актив, витрати або доходи (або їх частина) – це сума, визнана за допомогою застосування відповідних Стандартів, що призводить до припинення визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, які виникають внаслідок сплаченої авансом компенсації.
- 3 Комітет із тлумачення МСФЗ (Комітет з Тлумачень) спочатку отримав питання, як визначити “дату операції”, застосовуючи пункти 21–22 МСБО 21, під час визнання доходу. У питанні конкретно розглядалися обставини, за яких суб'єкт господарювання визнає немонетарне зобов'язання, яке виникає внаслідок отримання сплаченої авансом компенсації, до того, як він визнає відповідний дохід. Під час обговорення цього питання, Комітет з тлумачення зазначив, що отримання або сплата сплаченої авансом компенсації в іноземній валюті не обмежується дохідними операціями. Відповідно, Комітет з тлумачень вирішив уточнити дату операції з метою визначення валютного курсу для використання при первісному визнанні відповідних активів, витрат або доходів, коли суб'єкт господарювання отримав або сплатив сплачену авансом компенсацію в іноземній валюті.

Сфера застосування

- 4 Це Тлумачення застосовується до операції в іноземній валюті (або її частини) коли суб'єкт господарювання визнає немонетарний актив або немонетарне зобов'язання, яке виникає внаслідок сплати чи отримання сплаченої авансом компенсації до визнання відповідного активу, витрат або доходів (чи їх частини) суб'єктом господарювання.
- 5 Це Тлумачення не застосовується, коли суб'єкт господарювання оцінює відповідний актив, витрати або доходи при первісному визнанні:
 - (а) за справедливою вартістю; або
 - (б) за справедливою вартістю компенсації, сплаченої чи отриманої на дату, яка відрізняється від дати первісного визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, які виникають внаслідок сплаченої авансом компенсації (наприклад, оцінка гудвілу зі застосуванням МСФЗ 3 “Об'єднання бізнесу”).
- 6 Суб'єкту господарювання не потрібно застосовувати це Тлумачення:
 - (а) до податків на прибуток або
 - (б) до страхових контрактів (включаючи контракти перестрахування), які він надає, або контрактів перестрахування, які він утримує.

1 Посилання на Концептуальну основу фінансової звітності, випущену у 2010 році та діючу на час розробки Тлумачення.

2 Наприклад, пункт 106 МСФЗ 15 “Дохід від договорів з клієнтами” вимагає, щоб якщо клієнт платить компенсацію або суб'єкт господарювання має право на суму компенсації, яка є безумовною (тобто є дебіторською заборгованістю), суб'єкт господарювання, перш ніж передавати товар або послугу клієнтові, має відобразити договір як договірне зобов'язання, на дату здійснення сплати або дату, коли сплата має бути здійснена (залежно від того, яка дата настає раніше).

Проблемне питання

- 7 Це Тлумачення розглядає питання, як визначити дату операції з метою визначення валютного курсу для використання при первісному визнанні відповідних активів, витрат або доходів (або їх частини) при припиненні визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, які виникають внаслідок сплати чи отримання сплаченої авансом компенсації в іноземній валюті.

Консенсус

- 8 Під час застосування пунктів 21–22 МСБО 21 датою операції з метою визначення валютного курсу для використання при первісному визнанні відповідних активів, витрат або доходів (або їх частини) є дата, на яку суб'єкт господарювання первісно визнає немонетарний актив або немонетарне зобов'язання, які виникають внаслідок сплати чи отримання сплаченої авансом компенсації.
- 9 При наявності кількох платежів або надходжень авансом, суб'єкт господарювання визначає дату операції для кожної сплати або отримання сплаченої авансом компенсації.

Додаток А

Дата набрання чинності та перехідні положення

Цей додаток є невіддільною частиною цього КТМФЗ 22 та має таку саму силу, що й інші частини КТМФЗ 22.

Дата набрання чинності

- A1 Суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2018 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення до більш раннього періоду, то він розкриває цей факт.

Перехідні положення

- A2 При первісному застосуванні суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення:
- (а) ретроспективно, застосовуючи МСБО 8 *“Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”*³, або
 - (б) перспективно до всіх активів, витрат і доходів у сфері застосування цього Тлумачення, первісно визнаних:
 - (і) на початок звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує це Тлумачення, або пізніше; або
 - (іі) на початок попереднього звітного періоду, поданих у вигляді порівняльної інформації у фінансових звітах звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання вперше застосовує це Тлумачення або пізніше.
- A3 Суб'єкт господарювання, який застосовує пункт А2 (б), при первісному застосуванні застосовує це Тлумачення до активів, витрат і доходів, первісно визнаних на початок звітного періоду або пізніше у пункті А2 (б)(і) або (іі), щодо яких суб'єкт господарювання визнав немонетарні активи або немонетарні зобов'язання, які виникають внаслідок сплаченої авансом компенсації раніше цієї дати.

³ Під час випуску у квітні 2024 року МСФЗ 18 «Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності» РМСБО змінила назву МСБО 8 на «Основа для складання фінансової звітності».